

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань правової політики

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.: 255-35-84

ГАЛЕНКУ М.Р.

Шановний Мироне Ростиславовичу!

На виконання доручення Першого заступника Голови Верховної Ради України Корнієнка О.С. у Комітеті Верховної Ради України з питань правової політики розглянуто в межах компетенції та предметів відання Вашу електронну петицію від 25 вересня 2023 року щодо удосконалення норм законодавства у сфері спадкового права і повідомляємо наступне.

Згідно із частиною одинадцятою статті 23¹ Закону України «Про звернення громадян» (далі – Закону) електронна петиція, адресована відповідно Президенту України, Верховній Раді України, Кабінету Міністрів України, розглядається у порядку, встановленому цією статтею, за умови збору на її підтримку не менш як 25000 підписів громадян протягом не більше трьох місяців з дня оприлюднення петиції.

Електронна петиція, яка в установлений строк не набрала необхідної кількості голосів на її підтримку, після завершення строку збору підписів на її підтримку розглядається як звернення громадян відповідно до цього Закону (частина десята статті 23¹). Збір підписів Вашої електронної петиції завершився 22 вересня 2023 року та становив 4 підписа.

Відповідно до статті 1233 Цивільного кодексу України (далі- Кодекс) заповітом є особисте розпорядження фізичної особи на випадок своєї смерті.

Заповідач може без зазначення причин позбавити права на спадкування будь-яку особу з числа спадкоємців за законом. У цьому разі ця особа не може одержати право на спадкування. При цьому, заповідач не може позбавити права на спадкування осіб, які мають право на обов'язкову частку у спадщині. Чинність заповіту щодо осіб, які мають право на обов'язкову частку у спадщині, встановлюється на час відкриття спадщини (частини друга, третя статті 1235

Кодексу). Разом з тим, статтею 1236 Кодексу заповідачу надається право на визначення обсягу спадщини, що має спадкуватися за заповітом. За загальними правилами поділу спадщини між спадкоємцями, частки кожного спадкоємця у спадчині є рівними, якщо спадкодавець у заповіті сам не розподілив спадщину між ними (частина перша статті 1278 Кодексу). Водночас, положеннями про право на обов'язкову частку у спадчині згідно статті 1241 Кодексу, будь-які обмеження та обтяження, встановлені у заповіті для спадкоємця, який має право на обов'язкову частку у спадчині, дійсні лише щодо тієї частини спадчини, яка перевищує його обов'язкову частку.

Згідно із статтею 1245 Кодексу, частина спадчини, що не охоплена заповітом, спадкується спадкоємцями за законом на загальних підставах. До числа цих спадкоємців входять також спадкоємці за законом, яким інша частина спадчини була передана за заповітом.

Принагідно також зазначити, що статтею 1224 Кодексу визначаються підстави, порядок усунення від права на спадкування та коло осіб, які позбавляються прав на спадкування. Положення цієї статті поширюються на всіх спадкоємців, у тому числі й на тих, хто має право на обов'язкову частку у спадчині, а також на осіб, на користь яких зроблено заповіdalний відказ.

Відповідно до статті 1277 Кодексу у разі відсутності спадкоємців за заповітом і за законом, усунення їх від права на спадкування, неприйняття ними спадчини, а також відмови від її прийняття орган місцевого самоврядування за місцезнаходженням нерухомого майна, а за відсутності нерухомого майна - місцезнаходженням основної частини рухомого майна зобов'язаний подати до суду заяву про визнання спадчини відумерлою. Заява про визнання спадчини відумерлою подається після спливу одного року з часу відкриття спадчини. Спадщина, не прийнята спадкоємцями, охороняється до визнання її відумерлою відповідно до статті 1283 цього Кодексу (частини перша, друга та п'ята). Визнання спадчини відумерлою здійснюється виключно у судовому порядку. У разі коли є спадкоємиць, який має право на обов'язкову частку у спадчині, суд встановивши таку особу не ухвалить рішення про визнання спадчини відумерлою та про передачу спадкового майна у власність територіальної громади (статті 334 – 338 Цивільного процесуального кодексу України).

Крім того інформуємо, що зміст Вашої електронної петиції доведено до відома народних депутатів України – членів Комітету для можливого використання у своїй законотворчій діяльності.

З повагою

Голова Комітету

Д.В. МАСЛОВ

САС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ
Підписувач: Маслов Денис Вячеславович
Сертифікат: 3FЛА9288358EC003040000005D153100E534B400
Дійсний до: 08.03.2025 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
04-26/18-2023/227329 від 16.10.2023

1341224